

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/193/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7716215244
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Galdunová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7716215244.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Galdunovej a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Zuzany Stolárovej v spore žalobcu: Q. I., K.. XX.X.XXXX, I. O. S. Č.. XXX, XXXXX S., zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Kuzmányho 29, IČO: 47 234 466, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 358 075 98, o zaplatenie 1.556,43 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 11.12.2018 sp. zn. 24Csp/131/2016

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Michalovce zo dňa 11. decembra 2018 č.k. 24Csp/131/2016-202.

Stranám sporu nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Michalovce (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) rozsudkom zo dňa 11.12.2018 č.k. 24Csp/131/2016-202 žalobu zamietol (výrok I.) a žalovanému voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.).

2. Rozhodol tak o žalobe doručenej súdu dňa 20.10.2016, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 1.556,43 € s 8 % ročným úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 10.9.2016 do zaplatenia s odôvodnením, že na základe zmluvy o úvere č. 1232875 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným dňa 10.3.2008 došlo k poskytnutiu finančných prostriedkov žalobcovi zo strany žalovaného vo výške 663,88 Eur. Odplata v zmluve bola dohodnutá 6 x 34,67 Eur označená ako príslušný poplatok, ktorú sa zaviazal zaplatiť v 12 mesačných splátkach počnúc dňom 27.3.2008. Žalobca použil poskytnutý úver na osobné potreby, ročný úrok tak predstavuje viac ako 95,59%. Zmluvou o úvere č. 1232986 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným dňa 25.8.2008 došlo k poskytnutiu finančných prostriedkov žalobcovi zo strany žalovaného vo výške 331,94 Eur. Odplata v zmluve bola dohodnutá na sumu 321,32 Eur označená ako príslušný poplatok, ktorú sa zaviazal zaplatiť v 12 mesačných splátkach počnúc dňom 28.6.2008. Žalobca použil poskytnutý úver na osobné potreby a ročný úrok predstavoval viac ako 96,97 %. Zároveň žalobca poukázal na to, že v oboch zmluvách absentujú náležitosti ustanovenia §4 Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a to konečná splatnosť spotrebiteľského úveru, ročná úroková sadzba, výška, počet a termíny splátok istiny úrokov a iných poplatkov a ročná percentuálna miera nákladov na celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere s tým, že ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa ods. 2, písm. a, b, d až j, k/l/, poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom na tieto skutočnosti má žalovaný nárok len na vrátenie ním poskytnutej istiny, teda pôžičky zo Zmluvy o úvere č. 1232875 vo výške 663,88 Eur a nemal nárok na úroky a poplatky v zmluve označené ako odplata a zo Zmluvy o úvere č. 1232986 mal žalovaný nárok na vrátenie ním

poskytnutej istiny vo forme pôžičky vo výške 331,94 Eur a nemal nárok na úroky a poplatky v zmluve označené ako odplata. Žalobca žalovanému uhradil na jeho účet zo Zmluvy o úvere č. 1232875 sumu vo výške 974,26 Eur, teda o 310,38 Eur viac než mal žalovaný nárok. V rozsahu sumy 310,38 Eur tak došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného. Taktiež žalobca uhradil na účet žalovaného zo Zmluvy o úvere č. 1232986 sumu vo výške 1.577,99 Eur, teda o 1.246,05 Eur než mal žalovaný nárok. V rozsahu sumy 1.246,05 Eur tak došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného. Zároveň žalobca požadoval zákonný úrok z omeškania vo výške 8% ku dňu 10.9.2016.

3. Právne vec posúdil podľa § 497, § 503 ods. 1,2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka spolu s § 52 ods. 1,2, § 53 ods. 1, § 54 ods. 1 a 2, § 524 ods. 1,2, § 451 ods. 1,2, § 456 a § 458 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka.

4. Na základe vykonaného dokazovania súd považoval za preukázané, že žalobca a žalovaný uzatvorili Zmluvy o úvere dňa 10.3.2008 a 28.5.2008. Na základe Zmluvy uzatvorenej 10.3.2008 došlo k zapožičaniu finančných prostriedkov žalovaným žalobcovi vo výške 663,88 Eur, odplata bola dohodnutá na sumu 634,67 Eur ako príslušný poplatok, pričom táto suma mala byť zaplatená v 12 mesačných splátkach počnúc dňom 27.3.2008. Na základe Zmluvy o úvere zo dňa 28.5.2008 došlo zo strany žalovaného žalobcovi k zapožičaniu finančných prostriedkov vo výške 331,94 Eur, odplata bola dohodnutá na sumu 321,32 Eur označená ako príslušný poplatok, pričom uvedené mal žalobca zaplatiť v 12 mesačných splátkach počnúc dňom 28.6.2008.

5. Z Výpisu z klientskej zóny predloženej žalobcom súd zistil, že žalobca na Zmluvu č. 1232875 zo dňa 10.3.2008 uhradil celkovo sumu 974,26 Eur a na Zmluvu č. 1232986 celkovo sumu 1.577,99 Eur. Taktiež z tohto listinného dôkazu považoval za zrejmé, že žalobca uhradil poslednú splátku zo zmluvy č. 1232875 dňa 31.10.2012 a zo zmluvy č. 1232986 dňa 03.09.2010.

6. Súd konštatoval, že v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu na ktorú sa zároveň vzťahuje zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

7. K otázke prekážky rozhodnutej veci súd uviedol, že rozhodcovský rozsudok vydaný na základe neplatnej rozhodcovskej doložky nevytvára prekážku veci rozhodnutej a oprávnený sa môže obrátiť na všeobecný súd, aby rozhodol o jeho nároku, pričom rozhodcovská doložka v znení ako je formulovaná vo všeobecných obchodných podmienkach poskytnutia úveru predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku a teda absolútne neplatný právny úkon, čo spôsobuje, že rozhodcovský rozsudok vydaný na jej základe je ničotný, teda paact. Nulitný rozhodcovský rozsudok nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci, pokiaľ je založený na neprijateľnej rozhodcovskej doložke. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave č.k. 10CoE/326/2010, kde neprijateľnou zmluvnou podmienkou bola posúdená aj rozhodcovská doložka, ktorá formálne žalobcovi umožňuje výber medzi rozhodcovským súdom a všeobecným súdom a to z dôvodu, že možnosť iniciovania sporu spotrebiteľom je iba akademická a takáto rozhodcovská doložka nie je spôsobilá eliminovať hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa.

8. Dospel k záveru, že v zmluvách absentuje údaj o sume, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ročnej úrokovej sadzbe a ročnej percentuálnej miere nákladov a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, vypočítaných na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto sa úverový vzťah považuje za bezúročný a bez poplatkov.

9. Na základe uvedeného mal žalovaný na základe zmluvy právo len na vrátenie sumy zodpovedajúcej poskytnutému úveru, prijatím plnenia od žalobcu nad tento rozsah došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu (plnenie bez právneho dôvodu), ktoré bol žalovaný povinný v zmysle § 451 Občianskeho zákonníka vydať žalobcovi.

10. Pri posúdení námietky premlčania konštatoval, že vzhľadom na záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru z dôvodu absencie obligatórnych náležitostí zmluvy sa jedná u jednotlivých splátok o plynutie samostatných hmotnoprávných lehôt súvisiacich s bezdôvodným obohatením (samostatný vznik bezdôvodného obohatenia).

11. V súvislosti s namietaným premlčaním súd vychádzal z úvahy, že v súdnej veci nie je možná aplikácia 10-ročnej objektívnej lehoty na vydanie bezdôvodného obohatenia, ako sa tohto dožadoval v konaní žalobca. S prihliadnutím na plnenia vykonané zo strany žalobcu mal za to, že objektívna trojročná premlčacia lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia s prihliadnutím na podanie žaloby na súd uplynula a žalobca podal žalobu po uplynutí trojročnej objektívnej premlčacej lehoty.

12. Dôvodil, že podmienky na 10-ročnú premlčaciu lehotu nie sú splnené a platí trojročná objektívna premlčacia doba aj v prípade keď povinný získanie bezdôvodného obohatenia vôbec nezavinil. Zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie je zodpovednosťou objektívnou, pričom však žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, žeby žalovaný mal úmysel k bezdôvodnému obohateniu vo vzťahu k plneniu vyplývajúcej zo zmluvy uzavretej medzi sporovými stranami a žeby tento úmysel existoval už v čase získania bezdôvodného obohatenia. K preukázaniu úmyslu na strane žalovaného nepostačuje len tvrdenie, že žalovaný v čase uzatvorenia zmluvy neuviedol podstatné náležitosti zmluvy. Žalobca mal možnosť oboznámiť s právnymi predpismi, teda mal možnosť nedovolené úroky či poplatky nezaplatiť. Zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie objektívneho charakteru a predpokladom jeho vzniku nie je protiprávny úkon obohateného, ani jeho zavinenie postavené je iba na tom, že stav obohatenia vznikol. Je možné konštatovať, že otázka prezumovaného úmyslu dodávateľa pri spotrebiteľovi nie je v rámci právneho poriadku SR žiadnym prepisom upravená. Pokiaľ ide o námietku premlčania vznesenú žalovaným platí, že o úmyselné bezdôvodné obohatenie nešlo a to z dôvodu, že žalobcom preukázané nebolo, preto je objektívna premlčacia lehota 3 roky od poskytnutia plnenia čo samo o sebe vedie k zamietnutiu žaloby ohľadne objektívnej premlčacej trojročnej lehoty.

13. Súd mal za preukázané, že žalobca uhradil poslednú splátku v Zmluve o úvere č. 1232875 dňa 31.10.2012 a k Zmluve o úvere č. 1232986 zo dňa 30.10.2010 a uzavrel, že nárok žalobcu sa stal premlčaný v objektívnej trojročnej premlčacej lehote a to pri Zmluve č. 1232875 dňa 31.10.2015 a pri Zmluve č. 1232986 sa stal premlčaným dňa 3.9.2013.

14. Čo sa týka subjektívnej premlčacej lehoty v prejednávanej veci mal súd za nepochybné, že uplynula aj subjektívna premlčacia lehota. Judikatúra jednoznačne začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty objektivizuje vedomosťou o skutkových okolnostiach z ktorých možno vyvodiť bezdôvodné obohatenie. Totiž iba takto chápaný začiatok behu premlčacej lehoty možno dokazovať. To kedy žalobca tvrdí, že si vec nechal právne posúdiť podľa súdu prvej inštancie relevantné nemôže byť, pretože žalovaný v takomto prípade nemá žiadnu obranu a začiatok plynutia premlčacej lehoty by závisel iba od tvrdenia žalobcu. Bolo by teda nepreukázateľné či sa žalobca o právnom posúdení nedozvedel skôr a zároveň by bolo otázkou prečo si žalobca právne posúdenie nenechal vykonať skôr.

15. Súd teda uzavrel, že subjektívna premlčacia lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia začala plynúť dňom keď žalobcom zaplatená čiastka presiahla čiastku žalobcovi žalovaným poskytnutú čo bolo pri Zmluve o úvere č. 1232875 dňa 31.10.2012 a pri Zmluve č. 1232986 dňa 3.9.2010. Teda súd má za to, že žalobcom požadovaný nárok sa stal premlčaný v subjektívnej premlčacej lehote pri Zmluve č. 1232875 dňa 31.10.2014 a pri Zmluve č. 1232986 dňa 3.9.2012. Súd zároveň konštatuje, že pri subjektívnej premlčacej dobe je potrebné vychádzať z preukázanej vedomosti.

16. Poukázal aj na rozhodnutie Krajský súd v Košiciach sp.zn. 2Co/356/2017, ktorý za preukázanú vedomosť nepovažoval poradu s právnikom a ak súd prvého stupňa nemá preukázaný iný moment vedomosti tak je potrebné vychádzať z momentu zaplatenia. Zároveň nevylúčil aplikáciu 10-ročnej objektívnej lehoty, avšak iba v prípade, že v konaní dôjde k preukázaniu úmyslu žalovaného bezdôvodne sa obohatiť.

17. V danom prípade súd konštatoval, že žalobca súdu nepreukázal inú preukázanú vedomosť okrem samotnej porady s právnikom a taktiež súdu nepreukázal v tomto sporovom konaní existenciu úmyslu žalovaného v rámci uplatneného nároku na bezdôvodné obohatenie. Nakoľko súd posúdil nárok žalobcu ako premlčaný, nezaoberal sa už vo svojom rozhodnutí ďalšími námietkami sporových strán ohľadne uplatneného nároku.

18. O trovách konania rozhodol podľa § 262 ods. 1,2 a § 255 ods. 1 CSP a priznal žalovanému, ktorý bol v konaní plne úspešný nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

19. Proti uvedenému rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP, pretože súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že uloží žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.556,43 € spolu s 8 % úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 10.9.2016 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a žalobcovi prizná nárok na náhradu trov prvostupňového i odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

20. Žalobca sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie o tom, že uplatnený nárok je premlčaný v objektívnej premlčacej dobe majúcej za to, že je potrebné aplikovať režim úmyselného bezdôvodného obohatenia, a teda nie 3-ročnú objektívnu premlčaciu dobu, ale 10 ročnú. Poukázal na to, že priamym úmyselným zavinením sa chápe také konanie subjektu, ktorý pri svojom konaní vedel, že svojím konaním porušuje svoju povinnosť a ohroziť tým práva iného a chce túto povinnosť porušiť, pričom nepriamym úmyselným zavinením sa chápe také konanie daného subjektu, keď subjekt pri svojom konaní vedel, že môže porušiť svoju povinnosť a ohroziť tým práva iného a pre prípad, že k takejto situácii dôjde, bol s tým uzročený. V tejto súvislosti žalobca zdôraznil, že zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch platný a účinný už od 1.10.2001 od počiatku obsahoval povinnosť uvedenú v ust. § 4 ods. 2 a to uvádzať v zmluvách obligatórne náležitosti zmluvy, vrátane termínu konečnej splatnosti a údaju o hodnote RPMN.

21. Na základe uvedeného je žalobca toho názoru, že v čase uzatvárania predmetnej úverovej zmluvy žalovaný musel mať vedomosť o tom, že v jeho zmluvách musia byť uvádzané všetky náležitosti vyžadované ust. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom v opačnom prípade sa na jeho zmluvy bude hľadieť ako na bezúročné a bezpoplatkové. Ak sa aj napriek bezúročnostiam a bezpoplatkovosti úveru dožadovalo od žalobcu plnenie aj v rozsahu úrokov a poplatkov, potom v zmysle ust. § 451 OZ žalovaný musel vedieť aj to, že takýmto jeho konaním sa bezdôvodne obohacuje na úkor žalobcu (tu poukázal na niektoré rozhodnutia krajských súdov SR). Ďalej zdôraznil, že v čase bezdôvodného obohacovania už žalovaný disponoval niekoľkými stovkami rozsudkov, ktoré vyslovene deklarovali, že zmluvy žalovaného uzatvárané s jeho klientmi sú bezúročné a bezpoplatkové - pričom išlo o formulárové zmluvy s totožným obsahom (teda aj totožnými nedostatkami) ako v prípade zmlúv, ktoré sú predmetom tohto konania. V čase, kedy k bezdôvodnému obohacovaniu z predmetných zmlúv dochádzalo (od roku 2010 a neskôr) žalovaný už preukázateľne vedel, že nárok na odplatu/úroky z takýchto zmlúv nemá, a teda vedel, že sa bezdôvodne obohacuje. Podľa žalobcu o vedomosti žalovaného svedčí napríklad rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 10.4.2008 vydaný pod sp. zn. 23Sp/19/2009, kde súd žalovanému vytkol vysoké úroky a celú zmluvu označil za rozpornú s dobrými mravmi. Ďalej poukázal na rozsudky Okresného súdu Prešov zo dňa 29.3.2011 sp. zn. 12C/22/2010 a zo dňa 28.7.2011 sp. zn. 7C/107/2010, ktoré boli potvrdené krajským súdom, v ktorých bolo vytknuté, že zmluvy majú nedostatky (absencia RPMN, resp. vysoký úrok), v dôsledku čoho žalovaný nemal nárok na odplatu/úroky. Žalobca nepovažuje za správny výklad, v zmysle ktorého, ak nebankový subjekt, ktorý dlhodobo extrémne nadsadzuje úroky ako odplatu vo formulárových zmluvách, nekoná úmyselne protizákonne, ktorý by viedol k nelegitímnej ochrane silnejšej zmluvnej strany. Podľa žalobcu nemožno pochybovať o vedomosti, a teda minimálne o nepriamom úmyselne profesionála - podnikateľa v oblasti poskytovania pôžičiek.

22. Žalobca nesúhlasil ani s posúdením otázky začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby, pretože v danom prípade sa jedná o špecifickú situáciu, ktorá vznikla na základe a v súvislosti s osobitnou právnou úpravou obsiahnutou v zákone o spotrebiteľských úveroch, ktorý predpokladá uplatnenie zákonnej sankcie, ktorou je bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru v dôsledku obsahových nedostatkov zmluvy. Žalobca ako spotrebiteľ nemal vedomosť o tom, že zmluva o úvere trpí právnymi vadami a jeho vedomosť v momente plnenia nebola žiadnym spôsobom preukázaná. V zmysle § 107 ods. 1 OZ pritom oprávnený osoba musí nadobudnúť skutočnú vedomosť a nie je možné len predpokladať, že by oprávnená osoba mohla skutkové okolnosti vedieť alebo že by sa to mohla alebo mala dozvedieť, ak by vynaložila potrebnú starostlivosť. Teda v danom prípade, aby sa spotrebiteľ skutočne dozvedel o bezdôvodnom obohatení, musel by skutočne vedieť, že na základe danej úverovej zmluvy dodávateľ nemá nárok na plnenie nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov. Pri subjektívnej premlčacej dobe je vždy nevyhnutné

skúmať subjektívny moment, teda v žiadnom prípade nejde o pokus o automatizáciu posúdenia začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby, pričom žalovaného zaťažuje dôkazné bremeno. Na preukázanie toho, že žalobca mal vedomosť o tom, že k bezdôvodnému obohateniu dochádza a kto sa na jeho úkor obohacuje už v čase zaplatenia splátky, resp. v inom termíne. Skorší dátum zistenia existencie bezdôvodného obohatenia žalobcom nebol v predmetnom konaní nijako preukázaný a bolo by absurdné, aby žalobca platil niečo, čo vie, že je nezákonné a čo predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane príjemcu. Pokiaľ konajúci súd pri posudzovaní určenia momentu začiatku subjektívnej premlčacej doby poukazoval na zásadu „neznalosť práva neospravedlňuje“, tak žalobca upriamil pozornosť na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6MCdo/9/2012, v zmysle ktorého rešpektovanie princípu „ignorantia iuris non excusat“ v spotrebiteľských právnych vzťahov zo strany dodávateľa treba vyžadovať v najvyššej možnej miere, avšak jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Je teda zrejmé, že subjektívna premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia nemohla v prejednanom prípade uplynúť, a teda žalobcom uplatnený nárok nie je možné považovať za premlčaný. Vo veci konajúci súd svoj záver o začiatku plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia žiadnym spôsobom bližšie nezdôvodnil, preto napadnuté rozhodnutie nespĺňa parametre riadne a dostatočne odôvodneného rozhodnutia a vykazuje znaky arbitrárnosti a svojvôle.

23. Výrok o trovách konania žalobca napadol ako súvisiaci výrok (výrok závislý od rozhodnutia vo veci samej).

24. K podanému odvolaniu sa žalovaný vyjadril písomne tak, že navrhol, aby odvolací súd rozsudok prvej inštancie potvrdil, pričom zotrval na svojich vyjadreniach zo dňa 06.10.2017 a 01.08.2017 a stotožnil sa s rozhodnutím súdu prvej inštancie.

25. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

26. Rozsudok je vo výroku vecne správny, preto ho odvolací súd potvrdil v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP

27. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 21. júla 2020 o 09.40 hod v pojednávacej miestnosti č. dv. 202, II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 15.7.2020 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1,3 CSP.

28. Žalobca v odvolaní namieta odvolacie dôvody v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/, a h/ CSP, t.j. súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (písm. b/), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (písm. d/), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (písm. f/) a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (písm. h/).

29. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený vtedy, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento odvolací dôvod je potrebné vykladať eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

30. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d/ CSP odvolací súd uvádza, že inou vadou sa rozumie také porušenie procesných predpisov, ktoré mohlo mať vplyv na výrok napadnutého

rozhodnutia. Ide predovšetkým o porušenie procesných práv účastníka, ktoré nemožno podradiť pod ust. § 365 ods. 1 písm. a/, b/, c/ CSP, ale ich dôsledok sa mohol (nemusel) prejaviť vo výsledku konania formulovanom vo výroku súdneho rozhodnutia vo veci samej.

31. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP (do 30.6.2016 s ust. § 132 O.s.p.), a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo.

32. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP (do 30.6.2016 z ust. § 133 až 135 O.s.p.).

33. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

34. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

35. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver a nebolo zistené žiadne porušenie procesných práv ani iná vada konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto odvolací súd rozsudok ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

36. Správne, podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

37. Žalobca v odvolaní argumentuje skutočnosťami, ktoré uvádzal už v konaní pred súdom prvej inštancie a s ktorými sa súd náležite a správne vysporiadal pri rozhodovaní daného sporu, preto jeho odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a neumožňujú prijať iné závery.

38. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalovaných odvolací súd uvádza nasledovné :

39. Predmetom konania je vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré malo vzniknúť na strane žalovaného plnením žalobcu na základe zmlúv o úvere zo dňa 10.03.2008 a 28.05.2008 nad rámec zapožičaných finančných prostriedkov v dôsledku obsahových nedostatkov úverových zmlúv spôsobujúcich, že úverový vzťah je považovaný za bezúročný a bez poplatkov.

40. Podstatou odvolacích námietok bolo posúdenie námietky premlčania a to jednak vo vzťahu k objektívnej ako aj subjektívnej lehote. Pri objektívnej lehote žalobca zdôrazňoval potrebu aplikácie 10 ročnej objektívnej premlčacej doby, teda režim úmyselného bezdôvodného obohatenia. Pri subjektívnej lehote žalobca nesúhlasil so stanovením začiatku plynutia takejto subjektívnej lehoty, ktorá mala podľa neho začať plynúť preukázanou vedomosťou na základe porady s právnikom.

41. Odvolací súd sa nestotožnil s názorom žalobcu pokiaľ ide o objektívnu premlčaciu dobu, majúc za to, že na použitie desaťročnej objektívnej premlčacej doby, namiesto trojročnej objektívnej doby, nebol daný zákonný dôvod.

42. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej. Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

43. Podľa ust. § 107 ods. 1 OZ, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

44. Podľa ust. § 107 ods. 2 OZ, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

45. Ust. § 107 OZ ustanovuje kombinované premlčacie doby, a to subjektívnu, ktorá je 2-ročná a objektívnu, ktorú nemožno prekročiť, hoci by ešte boli podmienky pre uplatnenie subjektívnej premlčacej doby a ktorej dĺžka je určená rozdielne podľa charakteru získania bezdôvodného obohatenia. V prípade, ak bolo bezdôvodné obohatenie získané bez úmyselného konania, jej dĺžka je 3 roky a ak bol taký prospech získaný úmyselne, určil Občiansky zákonník jej dĺžku v rozsahu 10 rokov. Aj plynutie týchto lehôt je stanovené odlišne a aj ich plynutie a skončenie nie sú na sebe závislé. Osobitne je upravený aj začiatok plynutia týchto premlčacích dôb. Pre začiatok behu subjektívnej premlčacej doby sa vyžaduje skutočná, nie predpokladaná vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor bolo získané bezdôvodné obohatenie a kto ho získal. Pritom nie je rozhodujúce, že oprávnený sa mohol o získaní tohto obohatenia na jeho úkor dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti prípadne aj skôr. Naproti tomu plynutie objektívnej premlčacej doby je upravené bez akejkoľvek závislosti na subjektívnej vedomosti oprávneného o bezdôvodnom obohatení získanom na jeho úkor; v zmysle ust. § 107 ods. 2 OZ plynie odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu (R 25/1986).

46. Vzájomný vzťah subjektívnej a objektívnej premlčacej doby je taký, že pokiaľ skončí plynutie jednej z nich a dôjde k vznieseniu námietky premlčania, premlčané právo nemožno oprávnenému priznať (viď rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/169/2017).

47. Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom žalobcu o možnosti aplikácie desaťročnej objektívnej lehoty, pretože v konaní nebol preukázaný úmysel žalovaného, a to ani nepriamy, získať majetkový prospech na úkor žalobcu.

48. Občianske právo nedefinuje pojem zavinenia a pri skúmaní tejto otázky vychádza tradične z trestného práva hmotného. Zavinenie je založené na dvoch zložkách, a to vedomostnej a vôľovej zložke. Pri úmyselnom zavinení je zastúpená tak vedomostná, ako aj vôľová zložka. Pri nedbanlivosti je daná len vedomostná zložka. Definícia úmyselného zavinenia je obsiahnutá v ustanovení § 15 Trestného zákona.

49. Podľa § 15 Trestného zákona, trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchatel' a/ chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom alebo b/ vedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozmeneý. Preto v prípade skúmania úmyslu páchatel'a je potrebné vždy skúmať vedomostnú zložku (či páchatel' vedel, že koná protizákonne) a vôľovú zložku (či chcel konať protizákonne). Právna teória trestného práva rozoznáva dve formy úmyselného zavinenia, a to úmysel priamy a úmysel nepriamy.

50. Priamym úmyslom (dolus directus) sa v zmysle § 15 písm. a/ Trestného zákona rozumie to, keď páchatel' chce spôsobom uvedeným v Trestnom zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený Trestným zákonom. Vedomostná zložka však nie je v tomto ustanovení riešená výslovne (ako pri nepriamom úmysle). Uvedené ustanovenie ale predpokladá, že ak chcel páchatel' porušiť alebo ohroziť chránený záujem, musel vedieť aj o tom, že bude konať protiprávne. Iná situácia však nastáva pri nepriamom úmysle (dolus indirectus). V tomto prípade páchatel' vie (vedomostná zložka), že svojím konaním ohrozí záujem chránený Trestným zákonom, avšak pre prípad, že sa tak stane, je s tým uzrozmeneý (vôľová zložka). Z toho vyplýva, že páchatel' priamo nechce záujem ohroziť alebo porušiť, ale je uzrozmeneý s tým, že sa tak môže stať.

51. Z civilnoprávneho hľadiska pri bezdôvodnom obohatení nie je možné pri zavinení hovoriť o páchatelovi a o porušení alebo ohrození záujmov chránených Trestným zákonom. Analogicky sa tu však jedná o úmyselné získanie neoprávneného majetkového prospechu, ktorý v tomto prípade predstavuje úmyselné bezdôvodné obohatenie jedného subjektu na úkor druhého subjektu.

52. Pri bezdôvodnom obohatení je preto dôležité zistiť, kedy k obohateniu došlo z objektívneho hľadiska, a v tom čase preukázať úmysel veriteľa, resp. jeho zavinenie, aby bolo možné jednoznačne posúdiť, či je potrebné aplikovať 3-ročnú alebo 10-ročnú premlčaciu dobu. Z uvedeného teda zákonite vyplýva, že v prvom rade je potrebné správne právne posúdiť, z akého dôvodu došlo k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 ods. 2 OZ. Iná situácia nastáva napr. pri bezdôvodnom obohatení bez právneho dôvodu, ako pri bezdôvodnom obohatení z neplatného právneho úkonu, z časového hľadiska, kedy k obohateniu reálne došlo.

53. Žalobca založil posudzovanie plynutia 10-ročnej objektívnej premlčacej doby na argumente o tom, že žalovaný v rámci predmetu svojej činnosti dlhodobo poskytuje úvery z vlastných zdrojov (je preto povinný pri vykonávaní tejto činnosti postupovať s náležitou odbornou starostlivosťou) a musel mať vedomosť o tom, že v jeho zmluvách musia byť uvádzané všetky náležitosti vyžadované ust. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, v opačnom prípade sa na jeho zmluvy bude hľadieť ako na bezúročné a bezpoplatkové (zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch platný a účinný už od 1.10.2001 od počiatku obsahoval povinnosť uvedenú v ust. § 4 ods. 2 a to uvádzať v zmluvách obligatórne náležitosti zmluvy, vrátane termínu konečnej splatnosti a údaj o hodnote RPMN). Preto podľa žalobcu musel žalovaný vedieť aj to, že takýmto jeho konaním sa bezdôvodne obohacuje na úkor žalobcu (tu poukázal na niektoré rozhodnutia krajských súdov SR).

54. Uvedený argument predstavuje iba všeobecné tvrdenia o profesionálnom podnikateľskom postavení nebankového subjektu v oblasti poskytovania úverov, ktorý sám o sebe nemôže bez ďalšieho zakladať úmysel veriteľa tak, ako to prezentuje vo svojom odôvodnení súd prvej inštancie.

55. Samotné všeobecné skutočnosti (fakty) o profesionálnom podnikateľskom postavení nebankových subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch samé osebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel nebankového subjektu (veriteľa). Ako už bolo vyššie uvedené, v predmetnom prípade je nutné dôsledne skúmať vôľovú a vedomostnú zložku zavinenia, aplikujúc analógiu podľa Trestného práva hmotného pri právnom posúdení formy zavinenia, a to s dôrazom na čas konania protiprávneho úkonu, resp. získania neoprávneného majetkového prospechu.

56. Odvolací súd poukazuje na úvahy Najvyššieho súdu SR, vyslovené v rozhodnutí sp.zn. 1Cdo/238/2017 zo dňa 18.10.2018, v zmysle ktorého samotný fakt, že nebankový subjekt poskytujúci úver spotrebiteľovi je v postavení profesionálneho podnikateľa a poukaz na existujúcu právnu úpravu, vo všeobecnosti bez ďalšieho nemôže zakladať úmysel tohto nebankového subjektu bezdôvodne sa obohatiť na úkor spotrebiteľa (ale iba nedbanlivosť).

57. Na uvedených záveroch odvolacieho súdu nemení nič ani uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 5.12.2018 sp.zn. I. ÚS 430/2018, v ktorom zamietol sťažnosť a nezaujal žiadne právne stanovisko k otázke premlčania. Ústavný súd nepovažoval daný prípad (v ktorom ide zjavne o bagateľnú sumu) za výnimočný, kedy by došlo k zásahu do základných práv alebo slobôd v mimoriadne závažnom rozsahu. Ústavný súd v predmetnom rozhodnutí neprehodnocoval právne závery krajského súdu, pokiaľ ide o posúdenie objektívnej premlčacej lehoty v kontexte prezumpcie úmyslu bezdôvodne sa obohacovať na strane dodávateľa v spotrebiteľskom vzťahu.

58. Žalobca dôvodil aj tým, že v čase bezdôvodného obohacovania už žalovaný disponoval niekoľkými stovkami rozsudkov, ktoré vyslovene deklarovali, že zmluvy žalovaného uzatvárané s jeho klientmi sú bezúročné a bezpoplatkové - pričom išlo o formulárové zmluvy s totožným obsahom (teda aj totožnými nedostatkami) ako v prípade zmlúv, ktoré sú predmetom tohto konania. Podľa žalobcu v čase, kedy k bezdôvodnému obohacovaniu z predmetných zmlúv dochádzalo (od roku 2010 a neskôr) žalovaný už preukázateľne vedel, že nárok na odplatu/úroky z takýchto zmlúv nemá, a teda vedel, že sa bezdôvodne obohacuje. Podľa žalobcu o vedomosti žalovaného svedčí napríklad rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 10.4.2008 vydaný pod sp. zn. 23Sp/19/2009, kde súd žalovanému vytkol vysoké úroky

a celú zmluvu označil za rozpornú s dobrými mravmi. Ďalej poukázal na rozsudky Okresného súdu Prešov zo dňa 29.3.2011 sp. zn. 12C/22/2010 a zo dňa 28.7.2011 sp. zn. 7C/107/2010, ktoré boli potvrdené krajským súdom, v ktorých bolo vytknuté, že zmluvy majú nedostatky (absencia RPMN, resp. vysoký úrok), v dôsledku čoho žalovaný nemal nárok na odplatu/úroky. Žalobca nepovažuje za správny výklad, v zmysle ktorého, ak nebankový subjekt, ktorý dlhodobo extrémne nadsadzuje úroky ako odplatu vo formulárových zmluvách, nekoná úmyselne protizákonne, ktorý by viedol k nelegitímnej ochrane silnejšej zmluvnej strany. Podľa žalobcu nemožno pochybovať o vedomosti, a teda minimálne o nepriamom úmyselne profesionála - podnikateľa v oblasti poskytovania pôžičiek.

59. Odvolací súd nepovažoval za správne tvrdenie žalobcu, že o bezúročnosti a bezpoplatkovosti ním uzatváraných zmlúv vo všeobecnosti, sa žalovaný mal dozvedieť z rozsudku Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 23Sp/19/2009, v zmysle ktorého súd zmluvu posúdil za rozpornú s dobrými mravmi v dôsledku vysokých úrokov. Predmetom uvedeného rozsudku bol individuálny prieskum konkrétnej zmluvy uzatvorenej medzi žalovaným a treťou osobou (netýka sa zmluvy uzatvorenej medzi stranami sporu), ktorá bola vyhodnotená ako rozporná s dobrými mravmi, čo však nie je možné zovšeobecniť vo vzťahu ku všetkým zmluvám, ktoré žalovaný uzatvoril s klientmi. V tomto rozhodnutí súd vôbec neposudzoval otázku obsahových náležitostí a prípadnej bezúročnosti a bezpoplatkovosti uzatvorenej zmluvy.

60. Rozsudky Okresného súdu Prešov sp. zn. 12C/22/2010 z 29.3.2011 a 7C/107/2010 z 28.4.2011, na ktoré žalobca poukazoval (v ktorých mal byť žalovaný upovedomený, že jeho zmluvy majú nedostatky týkajúce sa napríklad absencie RPMN, resp. vysoký úrok), v ktorých zmluvy žalovaného podľa tvrdenia žalobcu boli vyhodnotené ako bezúročné a bezpoplatkové, žalobca do spisu nedoložil (ako ani rozhodnutia krajského súdu týkajúce sa týchto konaní).

61. Odvolaciu súdu sa nepodarilo nájsť rozhodnutie Okresného súdu Prešov sp. zn. 12C/22/2010 zo dňa 29.3.2011 avšak OS Prešov dňa 29.3.2011 vydal rozsudok sp.zn. 12C 222/2010 (kde je žalovaný totožný ako v preskúmanom prípade), ktorý bol potvrdený rozsudkom KS v Prešove zo dňa 8.12.2011 sp. zn. 16Co 71/2011. Uvedené rozhodnutia však neosvedčujú tvrdenie žalobcu, že z nich mala vyplynúť bezúročnosť a bezpoplatkovosť zmlúv v dôsledku obsahových nedostatkov (a ich dorúčením sa s touto skutočnosťou mal žalovaný oboznámiť). V predmetnej veci sa stala predmetom súdnej kontroly z hľadiska princípov absolútnej neplatnosti právnych úkonov zmluva o úvere zo dňa 16. 04. 2007, podľa ktorej žalovaný poskytol žalobcovi (tretej osobe) na štyri mesiace úver 40 000 Sk (1 328 Eur) za poplatok 17 600 Sk (584 Eur), teda s ročným úrokom 132 % čo súd posudzoval z hľadiska prvkov úžery a vadnosti právneho úkonu. Okrem zjavne neprimeranej ceny úveru sprevádzali predmetný úverový vzťah neštandardné okolnosti, keď žalobca spolu s manželkou zobrali celkovo 56 úverov a z toho od žalovaného 21 úverov, splatili 53 úverov a na úrokoch a poplatkoch už zaplatili rôznym nebankovým subjektom 1 600 000 Sk (53 110 Eur). Zrejmy bol takzvaný aspekt „úveru na úver“. Lavínu úverov malo spustiť ručenie žalobcu inej osobe a postupne úverové spoločnosti postihli žalobcovi byt, pozemok a dokonca v súvislosti so zabezpečením aj rodinný dom starých rodičov. Odvolací súd považoval za dôvodnú úvahu nielen o tiesni spotrebiteľa, ale aj o jeho ľahkovážnom prístupe a strane veriteľa sa však jedna o nezodpovedný prístup bez odbornej starostlivosti, ktorý nemôže zostať bez povšimnutia. V predmetnej veci odvolací súd túto extrémnu až úžernú odplatu za úver 132 % p. a. považoval za dôvod absolútnej neplatnosti úveru bez ďalšieho. Odvolací súd svoje rozhodnutie založil predovšetkým na absolútnej neplatnosti právneho úkonu pre rozpor s dobrými mravmi. Z odôvodnenia rozsudku KS PO vyplýva, že tým, že odvolací súd založil svoje rozhodnutie na ustanoveniach o vadnosti právneho úkonu podľa Občianskeho zákonníka, nevidel dôvod bližšie analyzovať vec z hľadiska osobitnej právnej úpravy týkajúcej sa spotrebiteľských úverov. So zreteľom na to, že odvolací súd posúdil absolútnu neplatnosť predmetnej úverovej zmluvy nie s poukazom na osobitný predpis o spotrebiteľských úveroch, nevykonal ani ďalšie dokazovanie navrhované na preukázanie nekalej obchodnej praktiky žalovaného v súvislosti s tvrdením o nanucovaní účelu úveru spotrebiteľom tak, aby nešlo o spotrebiteľský úver.

62. OS Prešov dňa 29.3.2011 vydal aj rozsudok sp.zn. 12C 220/2010 (kde je žalovaný totožný ako v preskúmanom prípade), ktorý bol potvrdený rozsudkom KS v Prešove zo dňa 7.9.2012 pod sp.zn. 4Co/15/2012. Predmetom konania bola suma 224,39 Eur ako poplatok za poskytnutý spotrebiteľský úver v sume 863,04 Eur. Súd zmluvu posúdil ako spotrebiteľskú i napriek dojednaniu, že spotrebiteľ sa zaviazal zaplatiť úver dvoma splátkami v lehote nepresahujúcej 12 mesiacov. Súd vychádzal z predloženého výpisu poskytnutých úverov žalovaným žalobcovi v období od 23. 11. 2001 do 26. 11.

2007, kedy mu bolo poskytnutých spolu 13 úverov a ďalších 7 úverov jeho manželke. V roku 2006 v mesiaci októbri žalovaný poskytol žalobcovi dokonca dva úvery, a to dňa 6. 10. 2006 vo výške 863,04 Eur, ktorý je predmetom tejto právnej veci a následne dňa 20. 10. 2006 v sume 1 659,70 Eur a v apríli 2007 úver v sume 1 327,76 Eur. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný účelovo obchádzal ust. chrániace spotrebiteľa využitím formálnej dohody, že úver bude zaplatený v 4 splátkach v lehote nepresahujúcej 12 mesiacov v zmysle, t. j. bez vedomia spotrebiteľa. Súd skúmal, či právny úkon nie je právnym úkonom, ktorým sa regulácia ohľadom uvádzania údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov obchádza. Tento právny úkon posúdil ako neplatný aj pre obchádzanie zákona podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Obchádzanie zákona spočíva vo vylúčení záväzného pravidla zámerným použitím prostriedku, ktorý sám o sebe nie je zákonom zakázaný, v dôsledku čoho sa uvedený stav stane z hľadiska pozitívneho práva nenapadnuteľným. KS PO považoval za správne posúdenie skutočnosti, že žalobca sa zaviazal dlh splatiť a poskytnutý úver zaplatiť v dvoch splátkach a to dôvodu, že by takýto úver nemal byť posudzovaný ako spotrebiteľský. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvého stupňa, že sa jedná o obchádzanie zákona, lebo je nepochybné právne postavenie účastníkov pri uzatváraní zmluvy o úvere. Konštatoval, že bolo povinnosťou žalovaného vyhotoviť zmluvu spotrebiteľskom o úvere tak, aby spĺňala náležitosti vyplývajúce zo zákona o spotrebiteľských úveroch, ako aj poučiť dlžníka, v danom prípade žalobcu o všetkých rozhodných skutočnostiach, ktoré boli potrebné pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako aj jej právnom posúdení. Ani uvedené rozhodnutia teda neosvedčujú tvrdenie žalobcu, že z nich mala vyplývať bezúročnosť a bezpoplatkovosť zmlúv v dôsledku obsahových nedostatkov a ich doručením sa s touto skutočnosťou ma žalovaný oboznámiť.

63. Odvolaciemu súdu sa nepodarilo nájsť rozhodnutie Okresného súdu Prešov sp. zn. 7C/107/2010 z 28.4.2011, v uvedený deň OS PO vydal iba rozhodnutia sp.zn. 10C 107/2010 a 25C 247/2009 kde stranou sporu nebol tunajší žalovaný.

64. Žalobca teda nepreukázal svoje tvrdenia, že práve z týchto rozhodnutí mala vyplývať bezúročnosť a bezpoplatkovosť žalovaným uzatváraných zmlúv v dôsledku obsahových nedostatkov a odvolaciemu súdu z jeho činnosti nie sú známe ani iné rozhodnutia súdov, ktorými by bola vyslovená bezúročnosť a bezpoplatkovosť zmlúv žalovaného, ktoré by nadobudli právoplatnosť skôr, ako v tomto konkrétnom prípade na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu (teda v čase, keď žalobca na základe jednotlivých zmlúv začal uhrádzať splátky prevyšujúce žalovaným poskytnutú sumu, t.j. splátky, ktoré už možno považovať za bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného v tomto konkrétnom prípade).

65. Odvolací súd sa preto stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o nepreukázaní úmyslu žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobcu, ktorý by existoval v čase získania bezdôvodného obohatenia. Preto za správny považuje záver, že nárok žalobcu sa premičal v objektívnej trojročnej premičacej dobe, ktorá pri zmluve č. 1232875 (kde žalobca uhradil poslednú splátku dňa 31.10.2012) uplynula dňa 31.10.2015 a pri zmluve č. 1232986 (kde žalobca uhradil poslednú splátku dňa 03.09.2010) uplynula dňa 03.09.2013.

66. Aj keď v dôsledku márneho uplynutia 3-ročnej objektívnej doby už ustálenie začiatku plynutia subjektívnej premičacej doby (ktorá plynie iba v rámci objektívnej doby) nemôže ovplyvniť záver o uplatnení nároku po márnom uplynutí premičacej doby, odvolací súd za správny považuje aj úvahy a záver súdu prvej inštancie o márnom uplynutí subjektívnej premičacej doby, keďže súd prvej inštancie pri ustálení začiatku plynutia subjektívnej doby dospel k správne záveru, že táto začala plynúť dňom, keď žalobcom zaplatená čiastka presiahla čiastku žalobcovi poskytnutú žalovaným na základe jednotlivých zmlúv, pretože za preukázanú vedomosť nepovažoval poradu s právnikom (tak ako svoj názor Krajský súd v Košiciach vyjadril už v rozhodnutí sp.zn. 2Co/356/2017, na ktorom zotrval).

67. Na doplnenie odvolací súd uvádza, že aj keď mu je známe, že rozhodnutie NS SR čp. zn. 3Cdo/169/2017, na ktoré poukazoval v uznesení sp. zn. 2Co/356/2017 bolo Ústavným súdom SR zrušené (nález ÚS SR III.ÚS/43/2020-48 zo dňa 12.5.2020), zároveň však zdôrazňuje, že týmto nálezom bolo uvedené rozhodnutie zrušené a vec vrátená Najvyššiemu súdu SR bez toho, aby ústavný súd vyslovil názor týkajúci sa predmetnej problematiky (ustálenie začiatku plynutia subjektívnej premičacej doby pri bezdôvodnom obohatení, uplatňovanom spotrebiteľom voči dodávateľovi). Dôvodom zrušenia bola skutočnosť, že napadnuté uznesenie nespĺňalo atribúty ústavne akceptovateľného rozhodnutia súdu, keďže sa opiera o svoju skoršiu judikatúru, ktorú podľa ústavného súdu nie je možné považovať za riešiacu právnu otázku predostretú sťažovateľkou. (Pri posúdení hmotnoprávnej otázky, s ktorou sa

Najvyšší súd SR nevysporiadal, dovolací súd poukázal na skoršiu judikatúru, ktorá však pri nárokoch kladených v zmluvnom vzťahu na spotrebiteľa nemala relevanciu pre posúdenie aspektov podstatných pre rozhodnutie v merite veci). (Ústavný súd teda bol toho názoru, že neboli dôvody na odmietnutie dovolania z dôvodu, že vec už bola riešená v konaniach sp. zn. 1Cdo/67/2011 a 5Cdo/121/09). Ústavný súd bol teda toho názoru, že vec ešte nebola riešená, preto bolo potrebné vysporiadať sa s námietkami dovolateľa.

68. Zo všetkých uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods.1 CSP potvrdil vrátane výroku o trovách konania (výrok závislý od rozhodnutia vo veci samej).

69. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1,2 CSP. Žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný, preto nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Takýto nárok vznikol úspešnej žalovanej, ktorej však preukázateľne žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, preto jej odvolací súd stranám sporu nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

70. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).